

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 września 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił W. S. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentował wymaganych 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczony udowodnił ogólny staż pracy wynoszący 25 lat, 2 miesiące i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym staż w szczególnych warunkach wynoszący 10 lat, 9 miesięcy i 9 dni.

Do okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach został uznany okres zatrudnienia w (...) Kombinacie (...) od 4 września 1974 roku do 28 lutego 1975 roku oraz w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) od 25 października 1979 roku do 7 lutego 1984 roku, od 9 kwietnia 1985 roku do 1 maja 1985 roku, od 3 maja 1985 roku do 21 stycznia 1990 roku, od 25 marca 1991 roku do 1 maja 1991 roku, 3 maja 1991 roku, od 5 maja 1991 roku do 12 czerwca 1992 roku.

Do okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie został uznany okres zatrudnienia w (...) Kombinacie (...) od 1 września 1972 roku do 3 września 1974 roku, ponieważ w tym okresie wnioskodawca był zatrudniony jako uczeń, wobec czego nie wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie uznano pracy w gospodarstwie rolnym w okresie od 5 czerwca 1972 roku do 31 sierpnia 1972 roku, gdyż nie dano wiary zeznaniom świadków, poza tym ten okres nie jest wystarczająco udokumentowany, tj. wnioskodawca nie udowodnił pokrewieństwa z osobami posiadającymi gospodarstwo rolne oraz faktu wspólnego z nimi zamieszkania.

(decyzja – k. 59 – 59 verte Tom I akt ZUS zainicjowanych wnioskiem z dnia 21 września 2016 roku)

W. S. uznał decyzję organu rentowego za krzywdzącą, w dniu 23 września 2016 roku złożył odwołanie i wniósł o zmianę decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznanie mu prawa do emerytury. Wskazał, że organ rentowy nie zaliczył mu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów pracy w latach 1972 – 1974 oraz okresów pracy w gospodarstwie rolnym. Ponadto organ rentowy zakwestionował zatrudnienie w okresie od 3 kwietnia 1975 roku do 31 sierpnia 1979 roku w Zakładzie (...) w P..

(odwołanie – k. 2 – 2 verte)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 października 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie podnosząc tę samą argumentację co w zaskarżonej decyzji. Ponadto organ rentowy wskazał, że do okresów pracy w szczególnych warunkach nie został uznany okres od 3 kwietnia 1975 roku do 31 sierpnia 1979 roku w Zakładzie (...) w P. z uwagi na okoliczność, że za w/w okres nie złożono świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

(odpowiedź na odwołanie – k. 4 – 4 verte)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. S. urodził się w dniu (...).

(bezsporne)

W dniu 21 czerwca 2016 roku wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę.

(wniosek o emeryturę – k. 1 – 4 Tom I akt ZUS)

Wnioskodawca był zatrudniony w (...) Kombinacie (...) od 4 września 1974 roku do 28 lutego 1975 roku na stanowisku zbrojarza.

(angaż – k. 16 Tom I akt ZUS)

W okresie od 3 kwietnia 1975 roku do 31 sierpnia 1979 roku wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...) w P. na stanowisku zbrojarz – betoniarz. W. S. robił wszystkie prace zbrojarskie tj. prostowanie stali maszyną, wyginanie stali na giętarcie mechanicznej od \varnothing 8 do \varnothing 25, montował zbrojenia na prefabrykacji, wykonywał gotowe elementy zbrojarskie i montował je na budowie. Wykonywał zbrojenia pod ławy fundamentowe i pod słupy. Szalował i betonował, czyli wylewał beton do szalunku. Praca była wykonywana w Ł., następnie w K.. Wnioskodawca pracował po 8 godzin dziennie. Nie sprawował żadnych obowiązków funkcyjnych. Codziennie w związku z zatrudnieniem w warunkach szczególnych otrzymywał mleko.

(świadczenie pracy – k. 13 – 13 verte Tom II akt ZUS; zeznania wnioskodawcy w związku z jego wyjaśnieniami informacyjnymi – protokół z dnia 11 IV 2017 r. – k. 30 – 31)

Wnioskodawca został wcielony do wojska 27 stycznia 1977 roku i zakończył służbę wojskową 19 grudnia 1978 roku. Po zakończeniu służby wnioskodawca wrócił do pracy w Zakładzie (...) w P. na stanowisko zbrojarz – betoniarz, niezwłocznie po krótkim urlopie. Urlop trwał niecały miesiąc.

(wypis z książeczki wojskowej potwierdzony przez Dyrektora Archiwum Wojskowego – koperta k.28; zeznania wnioskodawcy w związku z jego wyjaśnieniami informacyjnymi – protokół z dnia 11 IV 2017 r. – k. 31)

W. S. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w Ł. od 25 października 1979 roku do 7 lutego 1984 roku, od 9 kwietnia 1985 roku do 21 stycznia 1990 roku oraz od 25 marca 1991 roku do 12 czerwca 1992 roku na stanowisku betoniarz – zbrojarz, betoniarz – zbrojarz – operator suwnicy. W okresie od 8 lutego 1984 roku do 8 kwietnia 1985 roku, od 22 stycznia 1990 roku do 24 marca 1991 roku wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego. W okresie od 13 czerwca 1992 roku do 14 stycznia 1993 roku wnioskodawca pracował za granicą. W dniu 2 maja 1985 roku, 2 oraz 4 maja 1991 roku, a także od 27 maja 1992 roku do 30 maja 1992 roku wnioskodawca na swój wniosek skorzystał ze zwolnienia lekarskiego.

(świadczenie pracy – k. 17 Tom I akt ZUS, umowa o pracę k.18, 22 Tom I akt ZUS, dokumentacja – k.18 – 29 Tom I akt ZUS)

Decyzją z dnia 12 lipca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z dnia 21 czerwca 2016 roku, odmówił W. S. prawa do emerytury, wskazując, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie wykazał 10 lat 9 miesięcy i 9 dni.

(decyzja – k.41 – 41 verte Tom I akt ZUS)

Decyzją z dnia 12 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z dnia 25 lipca 2016 roku, odmówił W. S. prawa do emerytury wskazując, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie wykazał 10 lat 9 miesięcy i 9 dni.

(decyzja – k.47 – 47 verte Tom I akt ZUS)

W dniu 23 sierpnia 2016 roku W. S. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. pismo zatytułowane „wyjaśnienie”, z którego wynika, że wnosi o ponowne rozpatrzenie wniosku o emeryturę.

(wniosek – k.48 Tom I akt ZUS)

Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(bezsporne)

Wnioskodawca pobierał zasiłek chorobowy po ustaniu zatrudnienia w okresie od 5 marca 1998 roku do 14 sierpnia 1998 roku.

(zaświadczenie wydane przez ZUS o kwotach i okresach pobierania zasiłków k. 56)

Wnioskodawca wykazał ogólny staż pracy wynoszący 25 lat, 2 miesiące i 27 dni, w tym 24 lata, 8 miesięcy i 10 dni okresów składkowych oraz 6 miesięcy i 17 dni okresów nieskładkowych.

(bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawcy. Zeznania wnioskodawcy nie budzą wątpliwości i potwierdzają jednoznacznie, że ubezpieczony w okresie od 3 kwietnia 1975 roku do 31 sierpnia 1979 roku wykonywał pracę w Zakładzie (...) w P. w warunkach szczególnych. Zeznania wnioskodawcy, co do stanowiska, na jakim pracował skarżący, charakteru czynności oraz wymiaru świadczonej pracy są spójne, logiczne i wiarygodne. Znajdują także potwierdzenie w zebranej dokumentacji osobowo - placowej wnioskodawcy, której wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Z kolei art. 184 ust. 2 cytowanej ustawy stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Ustęp 1 a tego przepisu stanowi, że przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Stosownie do ustępu 2 powyższego przepisu dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 cytowanego przepisu stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Przywołane przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz.43 z zm.).

W myśl § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ustęp 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W § 3 ustawodawca przyjął, że za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany „wymaganym okresem zatrudnienia” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Z kolei § 4 tego rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie nie był kwestionowany wymagany okres zatrudnienia. Ubezpieczony W. S. udowodnił bowiem wymagany 25 letni okres składkowy i nieskładkowy. Warunek posiadania do dnia 1 stycznia 1999 roku dwudziestopięcioletniego okresu składkowego i nieskładkowego został spełniony po doliczeniu zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia od 5 marca 1998 roku do 14 sierpnia 1998 roku.

Przedmiotem sporu było udowodnienie przez wnioskodawcę wymaganego okresu co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję uznał, iż W. S. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Tym samym organ rentowy zakwestionował okres pracy wnioskodawcy w:

- (...) Kombinacie (...) od 1 września 1972 roku do 3 września 1974 roku, gdzie wnioskodawca był zatrudniony jako uczeń wskazując, że nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,
- gospodarstwie rolnym od 5 czerwca 1972 roku do 31 sierpnia 1972 roku, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił pokrewieństwa z osobami posiadającymi gospodarstwo rolne oraz fakt wspólnego z nimi zamieszkania; ponadto nie dano wiary dowodowi z zeznań świadków przeprowadzonemu przed organem rentowym,
- Zakładzie (...) w P. od 3 kwietnia 1975 roku do 31 sierpnia 1979 roku, ponieważ brak jest dokumentów potwierdzających pracę w szczególnych warunkach.

Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl § 2 ust. 2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków (uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85, Lex 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, Lex 14625; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, Lex 48778). Zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, Lex 34199). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyłączane jest, stosownie do treści art. 473 §1 k.p.c., zastosowanie przepisów ograniczających dopuszczalność dowodów ze świadków i przesłuchania stron (art. 246 i 247 k.p.c.). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych

dopuszczalne jest wykazywanie wszelkimi dowodami okoliczności, od których zależą uprawnienia do świadczeń, z ubezpieczenia społecznego, także gdy z dokumentów wynika co innego. W orzecznictwie (wyroki Sądów Apelacyjnych: w S. z dnia 20 września 2012 roku, III AUa 374/12 Lex 1223476, w Ł. z dnia 3 kwietnia 2013 roku, III AUa 1267/12 - Lex 1312036, w B. z dnia 17 kwietnia 2013 roku, III AUa 10430/12 - Lex 1314677) przyjmuje się, że „dowód tylko z zeznań świadków, z uwagi na szczególnie i wyjątkowy charakter prawa do emerytury w obniżonym wieku, nie może przesądzać o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach, zwłaszcza, gdy fakty wynikające z zeznań świadków nie znajdują potwierdzenia w dokumentacji pracowniczej. Inaczej mówiąc moc dowodowa zeznań świadków, jest tak niska, że dowody z zeznań świadków nie spełniają wymogu dowodów pewnych, jednoznacznych i precyzyjnych. Z tej zatem przyczyny na takich dowodach nie można oprzeć orzeczenia pozytywnego dla strony.” W tej kategorii spraw podkreśla się, że same zeznania świadków czy ubezpieczonego, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych, nie stanowią miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, sygn. II UKN 598/00, Lex nr 79840, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 roku sygn. I PK 194/08, Lex nr 653420). Nie jest natomiast dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stale wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r. sygn. II UK 306/07 Lex nr 528599).

Należy również wskazać, że świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych normą § 2 ww. rozporządzenia stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Samo jednakże posiadanie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych organu rentowego nie wiąże i nie przesądza automatycznie o przyznaniu świadczenia emerytalnego na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki może być więc weryfikowany pod kątem prawdziwości wskazanych w nim faktów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 roku sygn. III AUa 3113/08, Lex nr 552003; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 roku sygn. III AUa 466/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach rok 2007, Nr 3, poz. 8; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 września 2008 roku sygn. III AUa 795/08, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacji B. rok 2008, Nr 4, str. 60). Sąd nie jest zatem w żaden sposób związany oceną charakteru zatrudnienia pracownika dokonaną przez pracodawcę w wystawionym pracownikowi świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ma ono służyć jedynie celom dowodowym. Dokument ten podlega co do swojej wiarygodności i mocy dowodowej takiej samej ocenie, jak każdy inny dowód (art. 233 § 1 k.p.c.) – vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2009 r., sygn. I UK 316/08, LEX nr 707858, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011r., sygn. akt III UK 213/10, LEX nr 950436). Oczywiście brak odpowiedniego świadectwa pracy jest uchybieniem formalnym, jednak Sąd bada rzeczywisty stan sprawy.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe: co do wieku – wnioskodawca ukończył 60 lat w dniu 4 czerwca 2016 roku, posiadanych okresów składkowych i nieskładkowych oraz nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego. W ocenie Sądu wnioskodawca spełnia również warunek posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że skarżący nie udowodnił 15 lat pracy

w warunkach szczególnych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił wnioskodawcy wykonywanie pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 10 lat, 9 miesięcy i 9 dni.

W ocenie Sądu ubezpieczony W. S. udowodnił zarówno przedłożonymi dokumentami w postaci świadectwa pracy, jak i własnymi zeznaniami, iż będąc zatrudnionym w Zakładzie (...) w P. począwszy od dnia 3 kwietnia 1975 roku do 31 sierpnia 1979 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, jako zbrojarz – betoniarz w pełnym wymiarze czasu pracy, nie wykonując przy tym żadnych innych prac, a jedynie w okresie od 27 stycznia 1977 roku do 19 grudnia 1978 roku odbywał służbę wojskową, co potwierdził przedłożony przez wnioskodawcę wypis z książeczki wojskowej potwierdzony przez Dyrektora Archiwum Wojskowego.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że w Dziale V zostały wymienione prace w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, a w ust. 4 prace zbrojarskie i betoniarskie. Prace te są pracami w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ponadto stanowiska, na którym świadczył pracę wnioskodawca w spornym okresie od 3 kwietnia 1975 roku do 31 sierpnia 1979 roku zostały wyszczególnione w zarządzeniu resortowym, tj. Zarządzeniu nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. Urz. MB z dnia 6 grudnia 1983 r.) w Dziale V ust. 4 pkt. 1 i 3 prace na stanowisku: „zbrojarz” i „betoniarz”.

Przepisy resortowe, o których traktuje § 1 ust. 2 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. nie stanowią źródła prawa w rozumieniu art. 87 Konstytucji RP, a określenie stanowisk w tych aktach ma znaczenie techniczne i nie jest rezultatem tworzenia, tylko stosowania prawa. Zarządzeniom resortowym przypisuje się charakter informacyjny, techniczno - porządkujący, uściślający. Mogą one więc być pomocne przy dokonywaniu wykładni oraz kwalifikacji stanowisk pracy określonych w załączniku do rozporządzenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 sierpnia 2015 r. III AUa 664/14, Legalis nr 1360421; por. także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012 r., I UK 403/11, z dnia 14 lutego 2008 r., I UK 313/07, wyrok z dnia 26 maja 2011 r., II UK 356/10, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, III AUA 573/09, OSA G. 2010 nr 1, s.139).

Zdaniem Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy dał dostateczne podstawy do uznania pracy świadczonej przez odwołującego się w Zakładzie (...) w P. od dnia 3 kwietnia 1975 roku do 31 sierpnia 1979 roku na stanowisku zbrojarz – betoniarz za pracę w warunkach szczególnych. Na podstawie zeznań wnioskodawcy Sąd poczynił ustalenia, że do głównych obowiązków wnioskodawcy należało wykonywanie wszystkich prac mieszczących się w kręgu prac zbrojarskich, a mianowicie zajmował się prostowaniem stali maszyną, wykonywaniem stali na giętarnie mechanicznej od \varnothing 8 do \varnothing 25, montowaniem zbrojenia na prefabrykacji, wykonywaniem zbrojenia pod ławy fundamentowe i pod słupy, sporadycznie zajmował się również szalowaniem oraz betonowaniem. Powyższe zeznania skarżącego w pełni korespondują z dokumentacją tj. ze świadectwem pracy ze spornego okresu zatrudnienia, które w całości potwierdza złożone zeznania. Jedyнным bowiem stanowiskiem pracy skarżącego w całym okresie zatrudnienia, jakie zostało wskazane w tym świadectwie jest stanowisko zbrojarza – betoniarza.

Bez wpływu na powyższe pozostaje okoliczność, iż w okresie od 27 stycznia 1977 roku do 19 grudnia 1978 roku wnioskodawca odbywał służbę wojskową. Zgodnie z art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1534 ze zm.) do okresu zatrudnienia wlicza się bowiem w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, okres odbywania służby wojskowej, jeżeli po jej odbyciu pracownik w ciągu trzydziestu dni podjął zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Sąd podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 grudnia 2012 r. (III AUa 964/12, Legalis nr 732598), że okres odbytej zasadniczej służby wojskowej przez pracownika zatrudnionego poprzednio w szczególnych warunkach pracy, który po zakończeniu tej służby zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia, traktuje się tak samo, jak wykonywanie pracy w szczególnych warunkach. Skoro bowiem okres ten podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w danym zakładzie oraz w

zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, to uwzględnia się go także do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym. Okres zasadniczej służby wojskowej należy zatem uznawać za okres zatrudnienia na takich samych warunkach, jak przed powołaniem do tej służby.

Wnioskodawca po odbyciu służby kontynuował pracę w Zakładzie (...) w P. do 31 sierpnia 1979 roku. Jak wskazał do pracy wrócił niezwłocznie po krótkim urlopie, w ciągu wymaganego przepisami prawa okresu 30 dni – urlop miał niecały miesiąc. Powyższe nie było kwestionowane przez pełnomocnika organu rentowego uczestniczącego w rozprawie. Tym samym wnioskodawca spełnił powyższy warunek, co oznacza, że okres służby wojskowej powinien zostać wliczony do okresu pracy w warunkach szczególnych (por. uchwała SN z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13, publ. OSNP 2014 nr 3, poz. 42, L. nr (...)).

W. S. przepracował w Zakładzie (...) w (...) lata 4 miesiące i 3 dni, co po dodaniu do uwzględnionego przez organ rentowy stażu pracy w szczególnych warunkach w wysokości 10 lat, 9 miesięcy i 9 dni, dało łącznie 15 lat, 4 miesiące i 7 dni.

Wnioskodawca posiada więc staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze przekraczającym 15 lat oraz spełnia pozostałe przesłanki do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wnioskodawca złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do emerytury w dniu 23 sierpnia 2016 roku, a wiek 60 lat ukończył w dniu 4 czerwca 2016 roku - prawo do emerytury należało zatem przyznać wnioskodawcy od miesiąca, w którym złożono wniosek - tj. od dnia 1 sierpnia 2016 roku.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, orzekając jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wypożyczając akta rentowe.

A.M.